

KATEDRA OBECNÉ ANTROPOLOGIE
FHS UK

STUDIJNÍ PROGRAM ANTROPOLOGICKÁ STUDIA

Manuál ke SZZk

Část 2 - Sociokulturní antropologie

YMSZZSKA0

**Y. Abu Ghosh, P. Ezzeddine, M. Halbich, Z. Jurková, T. Stöckelová, M. Zandlová, M. Lehečka,
J. Klepal**

2023-2024

Obsah:

I. Charakteristika a organizace SZZk

II. Seznam důležitých monografií

Členové katedry Obecné antropologie FHS UK, specializace sociokulturní antropologie:

Mgr. Yasar Abu Ghosh, PhD.

Mgr. Petra Ezzeddine, PhD.

PhDr. Marek Halbich, PhD.

Doc. Zuzana Jurková, PhD.

Doc. Tereza Stöckelová, PhD.

Mgr. et Mgr. Markéta Zandlová, PhD.

Mgr. Michal Lehečka, Ph.D.

PhDr. Jaroslav Klepal, Ph.D.

I. Charakteristika a organizace SZK část 2 – Sociokulturní antropologie

SZK část 2 – Sociokulturní antropologie se týká studujících, kteří si zvolili specializaci sociokulturní antropologie v rámci programu *Antropologická studia*. Zkouška vychází z obsahu povinných předmětů specializace, a proto je možné k ní přistoupit až po jejich splnění na konci třetího semestru studia (jsou to kurzy: Etnografické metody (+ EM seminář); Směna, vlastnictví a politický řád; Antropologie migrace; Rozvoj, globalizace a klimatická změna; Společnost, technologie, tělesnost). SZK je koncipována jako ústní zkouška, v níž studující prokazují 1) orientaci v teorii a metodologii oboru na základě znalosti určujících prací – monografií – se kterými se seznámili v průběhu studia; 2) schopnost využít teoretických a metodologických znalostí pro vlastní badatelský záměr. Podkladem pro SZK, který studující vypracovává v součinnosti s vedoucí/m své diplomové práce, je „Seznam literatury ke SZK“ (dále SLZ). Tento seznam musí být zahrnovat:

1. 7 monografií ze Seznamu důležitých monografií (viz odd. II Manuálu)
2. 3 monografie podle vlastního výběru
3. Jednu z níže uvedených metodologických knih

Kromě znalostí děl ze SLZ se očekává znalost metodologie v rozsahu dvou doporučených učebnic, a to: Hammersley, M., Atkinson, P. *Ethnography: Principles in practice* (London: Routledge, 2007) Madden, R. *Being Ethnographic: A Guide to the Theory and Practice of Ethnography* (London: Sage, 2010).

Seznam četby ke SZK, po schválení školitelem/kou, studující odevzdává elektronicky ve chvíli registrace ke zkoušce (nejpozději týden před termínem zkoušky) do k tomu určené složky v [Moodlu](#).

Průběh SZK

Délka zkoušky je max. 45 min. Na základě předloženého SLZ bude komise klást různé typy otázek. Jednak se může ptát na konkrétní tvrzení, koncepty a teorie daných autorů a děl, nebo se může ptát na souvislosti mezi různými texty uvedenými v SLZ. Kromě znalosti uvedených prací komise ověřuje schopnost se vůči těmto pracím produktivně vymezit, hledat možnosti jejich rozvíjení, případně nacházet nové souvislosti nebo propojení s pracemi dalších autorů.

Jak se připravit na SZK

Tato SZK dává studujícím možnost si částečně vymezit oblast, ve které budou ověřovány jejich znalosti a akademické kompetence tím, že se diskuse povede nad literaturou, kterou si studující sami vybírají. Komisionální zkouška má tedy povahu dialogu, ve kterém členové komise i studující reagují na vzájemné podněty. Na následujících řádcích uvádíme několik doporučení, která mají posloužit k přípravě na SZK:

- S podobou SZK se detailně seznámte na počátku svého studia ve specializaci (tedy na začátku druhého semestru studia) a přizpůsobte jí svou strategii studia povinných předmětů (především tedy volbu četby a její zpracování).
- Pečlivě si přečtěte manuál a ujistěte se, že jste porozuměli požadavkům ke zkoušce.
- Vlastní přípravu na SZK začněte alespoň měsíc před termínem zkoušky.
- Připravte si podrobný plán přípravy ke zkoušce a zvažte výběr literatury ze Seznamu důležitých monografií (viz odd. II Manuálu).
- Návrh SLZ konzultujte včas s vedoucí/m své diplomové práce.
- Včas si zjistěte dostupnost literatury v knihovnách nebo z jiných zdrojů.

- Položky v SLZ přečtete celé, nikoli pouze úryvky (není-li to výslovně uvedeno) nebo výtahy.

Další informace

Ačkoli se položky Seznamu důležitých monografií mohou postupně měnit, tyto změny budou v dostatečném předstihu oznamovány, a to nejpozději na konci letního semestru s platností pro budoucí termíny SZK. Za aktuální je třeba pokládat vždy Manuál dostupný v Moodle ve [složce](#) ke této zkoušce. Ke zkoušce se přihlašujte obvyklou cestou v SISu.

II. Seznam důležitých monografií

V seznamu knih se nachází tituly, které se objevují na seznamu povinné četby v povinných kurzech specializace a také tituly, které jsou v rámci povinných kurzů diskutovány, ale nejsou na seznamu povinné četby, případně se objevují v povinné literatuře povinně volitelných předmětů specializace. Z tohoto seznamu je třeba si vybrat 7 titulů.

- Anderson, R. - *Illegality Inc.*
Abu-Lughod, L. – *Veiled Sentiments*
Anderson, B. – *Představy společenství: Úvahy o původu a šíření nacionalismu*
Bourdieu, P. – *Co se chce říct mluvením*
Bourdieu, P. – *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*
Bourgeois, P. – *In Search of Respect*
Clastres, P. – *Society Against the State*
Cole, J. – *Forget Colonialism*
Douglas, D. – *Purity and Danger*
Fabian, J. – *Time and the Other*
Fanon, F. – *Černá kůže, bílé masky*
Fox, R. – *The Tribal Imagination*
Geertz, C. – *Interpretace kultur*
Gellner, E. – *Jazyk a samota*
Goody, J. – *The Logic of Writing and the Organization of Society*
Graeber, D. – *Towards an Anthropological Theory of Value*
Guyer, J. – *Marginal Gains: Monetary Transactions in Atlantic Africa*
Hannerz, U. – *Soulside: Inquiries Into Ghetto Culture And Community*
Latour, B. – *Reassembling the social*
Leach, E. – *Political Systems of Highland Burma*
Lévi-Strauss, C. – *Myšlení přírodních národů*
Lock, M. - *Encounters with Aging: Mythologies of Menopause in Japan and North America*
Mauss, M. – *Esej o daru*
Malinowski, B. – *The Argonauts of the Western Pacific*
Merriam, A. P. – *The Anthropology of Music*
Mintz, S. – *Sweetness and Power*
Mol, A. – *The body multiple: Ontology in medical practice*
Mosko, M. S. – *Ways of Baloma*
Rabinow, P. – *Reflexe terénního výzkumu v Maroku*
Redfield, P. - *Life in Crisis*
Rudnyckij, D. – *Spiritual Economies: Islam, Globalization, and the Afterlife of Development*
Sahlins, M. – *Historical metaphors and mythical realities*
Scott, J. – *Domination and the Arts of Resistance*
Scheper-Hughes, N. – *Death without Weeping: The Violence of Everyday Life in Brazil.*
Scheper-Hughes, N. – *Saints, Scholars, and Schizophrenics: Mental Illness in Rural Ireland*
Stewart, M. – *Time of the Gypsies*
Strathern, M. – *After Nature*
Strathern, M. – *Partial connections*
Tsing, A. L. – *In the Realm of the Diamond Queen: Marginality in an Out-Of-The-Way Place*
Tsing, A. L. – *Friction. An Ethnography of Global Connection*

Tsing, A. L. – *The Mushroom at the End of the World: On the Possibility of Life in Capitalist Ruins*
Turino, T. – *Music as Social Life*
Turner, V. – *Průběh rituálu*
Urry, J. – *The Tourist Gaze*
Verdery, K. – *What Was Socialism, and What Comes Next?*
Wacquant, L. – *Body and Soul*
Wagner, R. – *The Invention of Culture*
Wolf, E. R. – *Europe and the People without History*